

BU DAHA BAŞLANGIÇ

Aydınlık Gazetesi, 22 Nisan 2017

Yıldırım Koç

AKP'nin artık ülkeyi yönetemediği açığa çıktı.

İnsanların davranışlarında çeşitli etmenler rol oynar.

Eğer geçim kaygısı ön planda değilse, toplama mitingler, "evet" reklamları, muhtarların gelirini artırıcı adımlar, genel sağlık sigortası borçlarının affı ve aylık ödemenin 53 liraya indirilmesi, dağıtılan yiyecek paketleri ve paralar işe yarar.

Ancak ekonomik kriz derinleşiyorsa, işten çıkarmalar artıyorsa, enflasyon oranı yükseliyor ve satınalma gücü düşüyorsa, vb., o zaman geçim kaygısı ön plana çıkar ve insanlar siyasal tercihlerini bu sorunlara göre yapar.

Giderek derinleşen ekonomik krizin öncelikle nüfusumuzun yüzde 70'inden fazlasını oluşturan işçi sınıfımıza yansımaları yeni yeni oluyor. Artan işsizlik ve enflasyon rakamları bu sürecin daha ilk habercileri. Yaşanan sıkıntılar daha başlangıç. Gösterilen tepki de daha başlangıçta.

İŞÇİ SINIFI NASIL OY KULLANDI?

Oy kullananların ait oldukları toplumsal sınıflara göre dağılımını gösteren istatistik yok. Ancak "hayır" oylarının yoğunlaştığı ve AKP-MHP-BBP cephesinin oylarının gerilediği bölgelere bakıldığında bir gerçek ortaya çıkıyor.

Türkiye'de işçi statüsünde 15 milyon, memur ve sözleşmeli personel statüsünde de 3 milyon kişi çalışıyor.

15 milyon işçinin 10 milyonu, 3 milyon memur ve sözleşmeli personelin 1,5 milyonu, "hayır" çıkan Trakya, Batı ve Güney illeriyle Ankara ve Eskişehir'de. Bu iller, gelir getirici bir işte çalışanlar içinde işçilerin ve memurların oranının ülke ortalamasının üstünde olduğu bölgeler. Özellikle İstanbul ve Ankara'da "hayır" çıkmasında işçilerin ve kamu çalışanlarının artan sorunları etkili oldu. İstanbul'da 4,3 milyon işçi ve 343 bin kamu çalışanı, Ankara'da 1,3 milyon işçi ve 389 bin kamu çalışanı bulunmakta. Artan işsizlik ve yaşamını bir başkasına ait işyerinde çalışarak kazananların artan sorunları, AKP-MHP-BBP cephesinin yenilgisinde büyük rol oynadı.

KRİZ ETKİLERİNİ ESAS ŞİMDİ HİSSETTİRECEK

Hükümet, halkoylamasının sonuçlarını kendi lehine çıkartabilmek için devlet olanaklarını had safhada kullandı. Bunun göstergelerinden biri, merkezi yönetim bütçesindeki son durum.

2016 yılı Mart ayında bütçe açığı yalnızca 6,6 milyar liraydı. 2017 yılı Mart ayında bu rakam 19,5 milyar lira oldu. Hükümet, devlet harcamalarını alabildiğine artırarak oy toplamaya çalıştı; ancak bütçe açıkları hızla büyüdü.

2016 yılında toplam bütçe açığı 29,3 milyar liraydı. Yalnızca 2017 yılı Mart ayındaki bütçe açığı ise 19,5 milyar lira.

Halkoylaması sırasında AKP'li, MHP'li belediyelerle görevden alınan HDP'li belediye başkanları yerine atanan kamu görevlilerince yönetilen belediyelerin yaptığı harcamalara ilişkin veri yok. Bunlar da eklendiğinde ortaya çıkacak tablo daha çarpıcı olacak.

Türkiye'nin uluslararası ilişkilerindeki sorunlar da artarak sürüyor. Halkoylamasına ilişkin AGİT raporunun uluslararası ilişkilerdeki olumsuz etkisi hissedildikçe, ekonomik kriz daha da derinleşecek.

Hükümet, son barutlarını kullanarak, krizin etkisinin işçi sınıfına yansımalarını mümkün olduğunca ertelemişti. Artık deniz gerçekten bitti. Alınan önlemler işe yaramıyor. Ekonomideki batış hızlanıyor.

Ekonomik kriz, halkoylamasındaki sonuçlarla ve ciddi şaibe iddialarıyla çok zayıflamış bir siyasi iktidar koşullarında derinleştiğinde, kendiliğindenci meşru ve demokratik kitle eylemleri gündemdedir. Günümüzdeki görev, ortaya çıkacak enerjiyi bağımsız ve demokratik bir Türkiye, sınıfsız ve sömürsüz bir dünya doğrultusunda değerlendirmektir.